

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.494/13/2023.

A tanács tagjai: Hubáné Dr. Szabó Ágnes közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Gulyás Richárd közbeszerzési biztos, Dr. Virágh Norbert közbeszerzési biztos

A kérelmező: PAPEX Kft.
(Miskolc, Kozák Imre u. 3.)
A kérelmező képviselője: Dr. Papp-Zakor Gábor ügyvéd
(Budapest, Alkotmány u. 20. IV.em. 20/a.)

Az ajánlatkérő: Mezőkövesd Város Önkormányzata
(Mezőkövesd, Mátyás király út 112.)
Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Demeter István ügyvéd
(Miskolc, Arany János tér 1. F.III/9.)

A közbeszerzés tárgya, értéke: Belterületi zöldinfrastruktúra fejlesztés, 104.565.130.-Ft, EKR000112372023

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet elutasítja.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIII. törvény (a továbbiakban: Kbt.) Harmadik rész 112. § (1) bekezdés b) pontja szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a bevezető részben megjelölt építési beruházás tárgyában, melynek 2023. július 17. napján feladott hirdetménye 2023. július 20. napján jelent meg a Közbeszerzési Értesítőben 12608/2023. számon.

2. Az ajánlati felhívás releváns előírásai:

II.1.4) A közbeszerzés rövid ismertetése:

A koncepciónál figyelembe vettük azt, hogy az igényeket kielégítve, a lehető legkevésbé legyen a terület bolygatva és a mai előírásoknak megfelelően legyen felújítva. Hangsúlyt kapott a park zöldítése és a három szintű növényállomány növelése.

A játszóeszközök kiválasztásánál fontos volt az időtállóság és a minőségi anyagok használata. Így esett a választás a HAGS gyártmányú játékokra. A játszótér 1 éves kortól a 12 éves korú gyerekeket is kiszolgálja különböző mászóakkal, csúszdával, hintákkal és fejlesztő játékokkal. Anyagát tekintve fa- és fémszerkezetű játékok vegyesen találhatóak meg, vidám színvilággal. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és a nyári hőség elleni védekezés érdekében újonnan épített csúszdás játszóeszköz fölé napvédelemmel ellátott területet biztosítunk.

Az ütécscillapító burkolat öntött gumiburkolat különböző színekben. A színek elválasztásával egy kismotor/roller pályát is terveztünk a játékok köré. A gumiburkolat nagyon rendkívül időtálló, könnyen karbantartható és tisztítható, csúszásmentes megoldás. A bevezető sétány beton térkő burkolatból készül. A választást alátámasztó szempontok közé tartozik, hogy könnyen építhető, és javítható megoldás. Mindazonáltal könnyen illeszkedik a szegélyekhez, műtárgyakhoz.

Berendezéseket tekintve faborítású támlás padokat, szelektív hulladék edényeket helyeztünk el, helyet kapott egy ivókút is valamint kerékpártámaszok. A játszótér esti világításáról napelemes kandelláberek gondoskodnak. Telepítésük beton pontalapba történik a gyártó előírásai alapján. A játszóteret táblás kerítéssel vesszük körbe, melyen egy személy- és egy kétszárnyú kaput helyeztünk el (személykapu a bejáratnál, kétszárnyú kapu a hátsó részen, fenntartási munkálatok céljából).

A területen fakivágás nem történik.

A szegélyek mellé cserje ágyás ültetését terveztük. A parkban lévő koros fák mellé fiatal, friss faállományt is terveztünk. Ezek a lombhullató fák 3xi, 18/20-as méretben, 1x1x1 méteres ültetőgödör kialakításával, 100%-os talajcserével, érettmárhatrágyával történő tápanyag-utánpótlással, földtányér kialakításával, alapos beöntözéssel, 3 oldali támkarózással fognak ültetésre kerülni. A térhatároló cserjék esetében (60-80 cm magas) telepítése, (min. K2/K3 40/60) méretben, 3 db/m² átlagos ültetési sűrűséggel számolva lesznek a növények beültetve.

A beruházás során készül összesen:

- 94,50 m² térkő burkolat
- 381,5 m² öntött gumiburkolat
- 14 db játszótéri eszköz telepítése
- 25 db kültéri eszköz (pad, napvitorla, hulladékgyűjtő, kerékpártámasz, ivókút, napelemes kandelláber)
- 70 db növény telepítése
- 920 m² gyepesítés
- 158 fm kerítés

II.2.5) Értékelési szempontok

1. Egyösszegű nettó ajánlati ár (HUF) / Súlyszám: 70

2.1. A teljesítésbe bevonásra kerülő M/2.1. alkalmasság tekintetében megajánlott MV-É szakterületre bevonni kívánt szakember szakmai többlettapasztalata (hónap) (ajánlati elem legkedvezőbb mértéke: 12) / Súlyszám: 10

2.2. A teljesítésbe bevonásra kerülő M/2.2. alkalmasság tekintetében megajánlott MV-KÉ szakterületre bevonni kívánt szakember szakmai többlettapasztalata (hónap) (ajánlati elem legkedvezőbb mértéke: 12) / Súlyszám: 10

2.3. A teljesítésbe bevonásra kerülő M/2.3. alkalmasság tekintetében megajánlott kertész szakember alkalmasságon felüli szakmai többlettapasztalata (hónap) (ajánlati elem legkedvezőbb mértéke: 12) / Súlyszám: 10

II.2.7) A szerződés időtartama: 45 nap, a szerződés nem meghosszabbítható.

II.2.12) Európai uniós alapokra vonatkozó információk

A közbeszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos, a projekt száma vagy hivatkozási száma: TOP_PLUSZ-1.2.1-21-BO1-2022-00138.

III.1.3) Műszaki, illetve szakmai alkalmasság

Alkalmatlan az ajánlattevő a szerződés teljesítésére, amennyiben nem rendelkezik:

M.2.1. legalább 1 fő szakemberrel, aki a 266/2013. (VII.11.) Korm. rendelet szerinti 1. melléklet VI/1. rész, . pontjában meghatározott „MV-É” kategóriájú felelős műszaki vezetői jogosultság megszerzéséhez szükséges, a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 1. melléklete VI./1.rész 2. pontjában meghatározott, illetve azzal egyenértékű végzettséggel és ott meghatározott gyakorlattal, vagy érvényes, a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet szerinti „MV-É” kategóriájú felelős műszaki vezetői (vagy a hatályos átsorolás előtti, illetve azzal egyenértékű) jogosultsággal rendelkezik.

Amennyiben a megjelölt szakember rendelkezik a 266/2013 (VII.11.) VI /1. rész, 2. pontjában meghatározott „MV-É” kategóriás felelős műszaki vezetői névjegyzékbe vétellel, abban az esetben nem szükséges az ennek megszerzéséhez szükséges végzettséget és szakmai gyakorlatot igazolni, elegendő csak a névjegyzékbe vétel tényét és annak időpontját igazolni.

M.2.2. legalább 1 fő szakemberrel, aki a 266/2013. (VII.11.) Korm. rendelet szerinti 1. melléklet VI/1. rész, . pontjában meghatározott „MV-KÉ” kategóriájú felelős műszaki vezetői jogosultság megszerzéséhez szükséges, a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 1. melléklete VI./3. rész 2. pontjában meghatározott, illetve azzal egyenértékű végzettséggel és ott meghatározott gyakorlattal, vagy érvényes, a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet szerinti „MV-KÉ” kategóriájú felelős műszaki vezetői (vagy a hatályos átsorolás előtti, illetve azzal egyenértékű) jogosultsággal rendelkezik.

Amennyiben a megjelölt szakember rendelkezik a 266/2013 (VII.11.) VI /3. rész, 2. pontjában meghatározott „MV-KÉ” kategóriás felelős műszaki vezetői névjegyzékbe vétellel, abban az esetben nem szükséges az ennek megszerzéséhez szükséges végzettséget és szakmai gyakorlatot igazolni, elegendő csak a névjegyzékbe vétel tényét és annak időpontját igazolni.

M.2.3. Alkalmatlan az ajánlattevő, amennyiben nem rendelkezik legalább 1 fő kertész végzettséggel (vagy azzal egyenértékű végzettséggel) és növénytelepítési és/vagy parképítési és/vagy parkfenntartási munkában szerzett legalább 12 hónap szakmai gyakorlattal rendelkező szakemberrel.

A szakemberek között az átfedés megengedett, azaz ugyanazon szakember megajánlható több alkalmassági követelmény tekintetében, amennyiben az előírt alkalmassági követelménynek megfelel.

Ajánlatkérő felhívja a figyelmet, hogy a párhuzamos időket csak egyszer veszi figyelembe.

Az igazolási módok felsorolása és rövid leírása

M/2. Ajánlattevő, adott esetben a kapacitást rendelkezésre bocsátó szervezet a Kbt. 114. § (2) bekezdése értelmében a Kbt. 67. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozat benyújtására köteles, mely szerint megfelel az előírt alkalmassági követelmény(ek)nek.

Az alkalmasság igazolása tekintetében a Kbt. 69. §-a szerinti ajánlatkérői felhívásra az alábbiak szerint történik:

A 321/2015. (X.30.) Korm. rendelet 21. § (2) bekezdés b) pontja alapján ajánlattevő adja meg a teljesítésbe általa bevonni kívánt felelős műszaki vezető megnevezését, képzettségük, szakmai gyakorlatuk ismertetését és igazolja, hogy az érintett személyek jogosultak a feladat ellátására.

A Kbt. 69. § (7) bek. szerint Ajánlattevőknek már az ajánlatban szükséges benyújtaniuk a megajánlott szakember saját kezűleg aláírt részletes szakmai önéletrajzát teljes körűen (mind az alkalmasság szempontjából releváns tapasztalat, mind az értékelés szempontjából releváns többlettapasztalat bemutatásával).

A bemutatott szakember(ek)nek csatolniuk kell ezen igazolás során: - saját kezűleg aláírt részletes szakmai önéletrajzot, amelyből az előírt szakmai tapasztalat megléte minden kétséget kizáróan megállapítható. (A szakmai tapasztalatot: legalább év, hó részletezettséggel, a közbeszerzési dokumentumban megadott minta szerinti tartalommal kell megadni.) Ajánlatkérő az alkalmasság megállapítása során a bemutatott szakmai gyakorlatok közötti időbeli átfedés esetén a gyakorlatot egyszer veszi figyelembe. az önéletrajznak tartalmaznia kell adott szakember azirányú nyilatkozatát, hogy a teljesítés időtartama alatt rendelkezésre fog állni.

Abban az esetben, ha a bemutatott szakember a kamarai nyilvántartásban már szerepel, kérjük ennek igazolását, vagy az elektronikus elérhetőség megjelölését. Ebben az esetben az önéletrajznak tartalmaznia kell a szakember kamarai azonosítószámát, valamint a jogosultság megszerzésének pontos idejét, illetve névjegyzéki jelölését. Abban az esetben, ha a bemutatott szakember a kamarai névjegyzékben nem szerepel, csatolandó az előírt iskolai végzettség igazolására az iskolai oklevél egyszerű másolata. Az M2) pont esetében a Kbt. 65. § (7); (6) bekezdése is alkalmazható az alkalmassági minimum követelményeknek való megfelelés érdekében.

Ajánlatkérő felhívja a figyelmet a Kbt. 65. § (9) és (12) bekezdésében foglaltakra.

III.2.3) A szerződés teljesítésében közreműködő személyekkel kapcsolatos információ

Az ajánlattevőknek közölniük kell a szerződés teljesítésében közreműködő személyek nevét és szakképzettségét.

VI.3.9) További információk:

20. Abban az esetben, ha az eljárás során Ajánlattevő az alkalmassági követelményeknek való megfelelés vonatkozásában igénybe veszi más szervezet kapacitásait, csatolandó ezen szervezet kötelezettség vállalása, melyből egyértelműen megállapítható, hogy ezen feladatok elvégzéséhez a megjelölt kapacitást nyújtó kerül bevonásra a teljesítéshez szükséges mértékben.

23. Ajánlatkérő jelen közbeszerzési eljárásban a Kbt. 81. § (4-5) bekezdését alkalmazza.

25. Ajánlattevőknek ajánlata részeként csatolnia kell az ajánlati árat alátámasztó árazott költségvetést. Az ajánlati árat a közbeszerzési dokumentumok részét képező tervek és a műszaki leírás alapján, a tervekben szereplő műszaki tartalomra és a műszaki leírásokban előírt műszaki követelményeknek megfelelően kell elkészíteni.

A fenti előírásokat nem teljesítő ajánlatot a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelenné nyilvánítja az Ajánlatkérő!

Az ajánlati ár kialakítása során a kiadott műszaki leírás ismerete mellett az alábbi pontokat is figyelembe kell venni.

Az ajánlatban szereplő áraknak fix árak kell lennie, vagyis az Ajánlattevők semmilyen formában és semmilyen hivatkozással nem tehetnek változó árat tartalmazó ajánlatot. A nettó árakat úgy kell megadni, hogy azok tartalmazzanak minden járulékos költséget, függetlenül azok formájától és forrásától, pl. vám, különböző díjak és illetékek stb.

3. A közbeszerzési dokumentumok között szerepelt útmutató, formanyomtatványok, műszaki leírás, szerződéstervezet és árazatlan költségvetés.

4. A 2023. augusztus 30-i ajánlattételi határidőre négy ajánlat érkezett: a kérelmező részéről 76.278.159.-Ft egyösszegű nettó ajánlati árral, a ZÖFE Zöldterület-fenntartó és Fejlesztő Kft. 93.664.881.-Ft, a SZILVÁSI Építő, Beruházó, Kereskedő és Szolgáltató Kft. 100.699.383.-Ft, az STR Mély- és Magasépítő Kft. 111.111.111.-Ft egyösszegű nettó ajánlati árral.

5. A kérelmező ajánlatában a Kbt. 66. § (6) bekezdés a) és b) pontja vonatkozásában nyilatkozott, hogy a szerződés teljesítéséhez alvállalkozót nem kíván igénybe venni. Továbbá nyilatkozott, hogy az alkalmasság igazolásához a Kbt. 65. § (7) bekezdése alapján kapacitást nyújtó szervezetre, személyre nem kíván támaszkodni.

A kérelmező az előírt alkalmassági feltételek vonatkozásában nyilatkozott, hogy mely szakembereket kívánja bemutatni, valamint nyertessége esetén bevonni a szerződés teljesítésébe:

M.2.1. alkalmassági követelmény:

MV-É felelős műszaki vezető

A szakember neve: S. A. B.

Szakemberrel jogviszonyban álló szervezet megnevezése:

PAPEX Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., Magyarország 3526 Miskolc, Kozák Imre Utca 3.

Szakember jelenlegi jogviszonya a megjelölt szervezettel: Egyéb - megbízási szerződés

M.2.2. alkalmassági követelmény

MV-KÉ felelős műszaki vezető

A szakember neve: P. Zs.

Szakemberrel jogviszonyban álló szervezet megnevezése:

PAPEX Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., Magyarország 3526 Miskolc, Kozák Imre Utca 3.

Szakember jelenlegi jogviszonya a megjelölt szervezettel: Munkaviszony

M.2.3. alkalmassági követelmény

Kertészmérnök

A szakember neve: P. N.

Szakemberrel jogviszonyban álló szervezet megnevezése:

PAPEX Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., Magyarország 3526 Miskolc, Kozák Imre Utca 3.

Szakember jelenlegi jogviszonya a megjelölt szervezettel: Egyéb - megbízási szerződés

A kérelmező ajánlatába becsatolta a megjelölt szakemberek szakmai önéletrajzát.

S.A.B. szakember életrajzában a munkahelyek, munkakörök tekintetében feltüntette, hogy 2019-től jelenleg is egyéni vállalkozóként dolgozik műszaki vezetőként.

P.Zs. szakember életrajzában feltüntette, hogy 1997-től jelenleg is munkaviszonyban áll a kérelmezőnél, mint építésvezető és felelős műszaki vezető, ügyvezető.

P.N. szakember életrajzában feltüntette, hogy 2011.05.-től jelenleg is a munkahelye a P.P. Kft. projektvezető munkakörben.

6. Az ajánlatkérő 2023. szeptember 14. napján a Kbt. 72. § alapján az aránytalanul alacsony árra vonatkozó indokolásadásra hívta fel a kérelmezőt az alábbiak szerint:

„Ajánlatkérő megállapította, hogy az ajánlattevő ajánlata aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz.

Ajánlatkérő felhívja ajánlattevőt, hogy adja meg az ajánlati árat megalapozó adatokat és adjon indokolást az ajánlati ár vonatkozásában, amely igazolja, hogy a szerződés a megadott áron teljesíthető!

Kérjük, hogy ajánlattevő a tárgyi közbeszerzési eljárás tekintetében nyújtson be:

- pénzügyi kimutatást vagy kalkulációt,
- már teljesített, a megvalósuló építési beruházásokkal azonos vagy hasonló referenciamunkák bemutatását, különösen, de nem kizárólagosan a nettó vállalkozói díj bemutatását,
- beszerzési árak igazolását,
- részletes költségkalkulációt, valamint
- a részletes költségkalkuláció szöveges indoklását, amelyben részletesen bemutat minden olyan tény, adatot, kalkulációt, amely az ajánlati ár kialakításánál szerepet játszott, és amely egyben az ajánlati összár meghatározásának megalapozottságát alátámasztja.

Ajánlatkérő olyan indokolás benyújtását kéri, amelyben ajánlattevő az indokolással érintett, megajánlott vállalkozó díjra vonatkozóan megjelöli azokat az objektív, valamennyi tételre és azok árképzésére vonatkozó adatokat (pl. bérköltség, anyagköltség, beszerzési ár, valamennyi olyan költség, amely a teljesítés során az ajánlattevő oldalán felmerül), amellyel alá tudja támasztani, hogy a megajánlott ár a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethető módon került meghatározásra (vagyis fedezetet nyújt valamennyi felmerülő, az árazás szempontjából figyelembe veendő kiadásra, és a gazdálkodási tevékenységhez kötődő költségekre, valamint a tevékenység elvárható nyereségszerző céljára is.)

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a Kbt. 72.§ rendelkezéseinek megfelelően „objektív” alapú indokolást vár el ajánlatkérő, amely alapján a megajánlás megalapozottsága visszakövethető és ellenőrizhető.

Az indoklás keretében ajánlatkérő - többek között - a következők bemutatását kéri:

- Ajánlati árat alátámasztó, árképzésre vonatkozó adatok bemutatása (pl. beszerzési ár bemutatása, és alátámasztása - árajánlat stb.)
- Valamennyi olyan költség, amely a teljesítés során, illetőleg azzal kapcsolatosan az ajánlattevő oldalán felmerül, úgymint:
 - ajánlattevő ajánlata szerinti munkanemek költsége
 - bérköltség, járulékok, és a hatályos munkajogi szabályok szerint felmerülő valamennyi költség
 - munkagépek és valamennyi technikai feltétel biztosításának költsége
 - munkaterületre való utazás költségei (gépkocsi használat, fogyasztás, autópálya díjak, amortizáció)
 - adminisztratív költségek
 - általános működési költségek (könyvelés, jogi képviselet, üzemeltetés - posta, közüzemi díjak, telefon, internet, informatika, marketing, banki költségek)
 - Egyéb, az ajánlati ár kalkulációját meghatározó tételek, költségnemek, amelyek az ajánlati ár megalapozottságát alátámasztják;
 - Kalkulált haszon/nyereség bemutatása
- Adott esetben olyan számszerűsíthető tényezők, amelyek az ajánlati ár kalkulációja során kedvezőbb árszintet biztosítanak az ajánlattevő számára
- A 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 25.§ (2) bekezdése alapján kérjük részletesen bemutatni, hogy milyen összegű rezsioradíjjal számoltak, és a rezsioradíj kiszámításakor

egy - az Epkiv.-ben meghatározottak szerint az építőipari minimális rezsióradíj elemeit képező - költségeket milyen összeggel és módon vették figyelembe.

Kérjük, részletesen fejtse ki, hogy a teljesítés során milyen és mekkora összegű költségekkel számolt (pl. biztosítás, ügyviteli költségek, alvállalkozói díjak). Az indokolásnak számszakilag is alá kell támasztania a megajánlott teljes ellenszolgáltatás összegét.

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a Kbt. 72.§ rendelkezéseinek megfelelően „objektív” alapú indokolást vár el ajánlatkérő, amely alapján a megajánlás megalapozottsága visszakövethető és ellenőrizhető. Kérjük továbbá, hogy a költségkalkuláció bemutatását szövegesen is szíveskedjenek az Ajánlatkérő számára egyértelműen megadni! Ajánlatkérő felhívja a figyelmet, hogy az általánosságban adott indoklás nem megfelelő.

A Közbeszerzési Döntőbizottság gyakorlatának megfelelően az ajánlattevőnek konkrétumokat, tényeket és adatokat kell közölnie indokolásában, nem megfelelő a szubjektív tartalmú nyilatkozatok megtétele (pl. piacszerzési, piacrajutási cél, tőkeerős, biztos háttérű cég stb.). Az ajánlattevő adott esetben nyújthat indokolást pl. pénzügyi kimutatásokkal, részletes költségkalkulációval, szándéknyilatkozatokkal, már teljesített referenciamunkák ismertetésével, a beszerzési árak igazolásával vagy más, az ellenértékre vonatkozó irattal stb.) Amennyiben az ajánlattevő egyáltalán nem nyújt be indokolást, úgy ajánlata a Kbt. 73. (2) bekezdése alapján érvénytelennek minősül.

Ajánlatkérő felhívja ajánlattevő figyelmét továbbá a Legfelsőbb Bíróság KfV.37.118/2009/6 sz. ítéletében foglaltakra, amelyben a Legfelsőbb Bíróság a következőre mutatott rá „...amennyiben az adott válasz csak általánosságokat tartalmaz, anélkül, hogy az abban foglaltakat megalapozná és a kivételesen előnyös körülményeket a gazdasági folyamatokra figyelemmel objektíve indokolná, az a választ nem teszi elfogadhatóvá. Az indokolásnak mindig objektív tényen kell alapulnia, ha szükséges, igazolt számításokat kell tartalmaznia, bizonyítékokat kell megjelölnie, akár a beszerzési árak igazolásával..., továbbá az alábbi Közbeszerzési Döntőbizottsági határozatokban foglaltakra:

D.511/14/2005 „A kialakult döntőbizottsági gyakorlat szerint a tájékoztatás akkor objektív, ha az ellenszolgáltatás kétséges elemeit tényadatokkal, számításokkal támasztja alá az ajánlattevő. Ennek megfelelően általában nem fogadható el, ha tájékoztatásában az ajánlattevő indokként kizárólag a piacszerzés lehetőségére vagy az üzleti stratégiájára hivatkozik.” (2005. április 27.)

D.95/12/2007 „A törvény nem taxatív módon sorolja fel az elfogadható és figyelembe vehető indokokat, azt azonban mindenképpen rögzíti, hogy az indoknak objektív alapúnak kell lennie. Ennek hiányában Ajánlatkérő kötelessége az ajánlatot érvénytelenné nyilvánítani. Erre tekintettel a magyarázat kérésre adott ajánlattevői válasznak olyannak kell lennie, hogy az indoklás és a rendelkezésre álló iratok alapján Ajánlatkérő meggyőződhesen az ajánlati elem teljesíthetőségéről.” (2007. április 25.)

D.808/8/2010 „...valamennyi ajánlati elem vonatkozásában a ténylegesen felmerülő valamennyi költséget ott kell elszámolni, ahol az valójában felmerül, az egyes költségtényezők nem csoportosíthatók át sem egy adott feladaton belül, sem nem számolhatóak el harmadik személlyel kötött más szerződések költségei között” (2010. november 9.)

Ajánlatkérő az indoklás és a rendelkezésére álló iratok alapján köteles meggyőződni az ajánlati elemek megalapozottságáról. Amennyiben indoklás elfogadhatósága kétséges, úgy Ajánlatkérő a megalapozott döntéshez, további kiegészítő indoklást kérhet.

Ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen a Kbt. 72. (2) bekezdése alapján kerül összeállításra, továbbá amennyiben az indoklás:

- Számításokkal alátámasztott,
- Dokumentumok csatolásával bizonyított.

Ajánlatkérő felhívja az ajánlattevő figyelmét, hogy az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ár megalapozottságára vonatkozó minden tényt, adatot, kalkulációt Ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az Ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról.

Ajánlatkérő felhívja az ajánlattevő figyelmét, hogy ajánlatkérő köteles érvénytelenné nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

Felhívom szíves figyelmét, hogy az Ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez - ha az elfogadhatóság kétséges - további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Amennyiben az ajánlati ár megalapozottságáról szóló döntés meghozatalához az szükséges, az Ajánlatkérő összehasonlítás céljából a többi ajánlattevőtől is kérhet be meghatározott ajánlati elemeket megalapozó adatokat.”

7. A kérelmező benyújtotta indokolását, melyet üzleti titokká nyilvánított. A Döntőbizottság ezért csak a jogorvoslati kérelem elbírálása szempontjából releváns, a kivitelezés során igénybe vett szakemberek kapcsán megjelölt költségelemeket emeli ki:

A „kivitelezés során igénybe vett alkalmazottak és szakemberek bérköltsége és járulékai” tekintetében megjelölte a kérelmező a művezető-építésvezető havi bruttó és napi bruttó alapbérét egyösszegben, és a havi és napi járulékokat egyösszegben, majd rögzítésre került a bér és bérjáruléka egy napra összesen Ft összegben. Ugyanezen adatok kerültek megjelölésre az 1. Munkavállaló és a továbbiakban megjelölt alkalmazottak, szakemberek mellett.

A kalkulált erőforrásoknál bemutatta a fentiek alapján az 1. Munkavállaló, a művezető-építésvezető teljesítéshez szükséges összköltségét, majd a felelős műszaki vezető teljesítéshez szükséges összköltségét, ismertetve havi bruttó és napi bruttó alapbérét egyösszegben, és a havi és napi járulékokat egyösszegben, majd rögzítésre került a bér és bérjáruléka egy napra összesen Ft összegben.

Az indokolás mellékletében táblázatos formában került bemutatásra a „munkabérek összesítése”, melyben feltüntetésre került - egyebek mellett - a művezető, a felelős műszaki vezető és az 1. munkavállaló.

8. 2023. szeptember 25. napján az ajánlatkérő a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerint kiegészítő indokolást kért a kérelmezőtől.

„Kérjük Ajánlattevőt, hogy az aránytalanul alacsony ár indoklás elfogadhatóságának megítéléséhez további kiegészítő indokolást szíveskedjenek benyújtani az alábbiak szerint:

1.) Ajánlatkérő megállapította, hogy az ajánlat 2 fő felelős műszaki vezető megajánlását tartalmazza:

M.2.1. alkalmassági követelmény tekintetében S.A.B. szakembert, valamint M.2.2. alkalmassági követelmény tekintetében P.Zs. szakembert, aki munkaviszonyban vesz részt a teljesítésben. A benyújtott árandoklásában Ajánlattevő kitér a bevonásra kerülő 1 fő felelős műszaki vezetői költségekre (árandoklás 7. oldalán), azonban jelen eljárásban Ajánlattevő által 2 fő felelős műszaki vezető bevonása történik.

Ajánlattevő az ajánlattételi felhívás M.2.3. alkalmassági követelménye, valamint 2.3. értékelési szempont tekintetében megajánlotta P.N. szakembert. A benyújtott árandoklás nem tartalmaz adatot az ő bevonásával járó költségek tekintetében.

Az ajánlat áttekintését követően Ajánlatkérő megállapította, hogy Ajánlattevő az M.2.1. és M.2.3. alkalmassági követelmény tekintetében a benyújtott Nyilatkozat bemutatott szakemberekről tárgyú úrlapon tett nyilatkozat értelmében S.A.B. és P.N. szakembert egyéb megbízási jogviszonyban kívánja bevonni a teljesítésbe, így ezen nyilatkozat értelmében a megjelölt szakemberek kapacitást rendelkezésre bocsátó szervezetnek minősülnek.

Felhívánk a figyelmet a Közbeszerzési Hatóság 2021. május 6. napján kiadott alvállalkozókkal kapcsolatos egyes kérdésekről szóló útmutatójára, amely egyértelműen rögzíti az alábbiakat:

„A Közbeszerzési Döntőbizottság irányadó gyakorlata szerint nem minősül alvállalkozónak a munkaviszonyban álló személy, ugyanakkor az ajánlattevővel megbízási jogviszonyban álló természetes személyek alvállalkozónak minősülhetnek. A gyakorlat szerint az ajánlattevővel munkaviszonyban álló személy nem minősül alvállalkozónak, ilyen esetekben az ajánlattevő és a vele munkaviszonyban álló természetes személy nem válik külön, közbeszerzési jogi szempontból egységesen az ajánlattevőt jelenítik meg. Ezt erősíti a gazdasági szereplő fogalmának [Kbt. 3. § 10. pont] értelmezése. E szerint gazdasági szereplő: bármely természetes személy, jogi személy, egyéni cég vagy személyes joga szerint jogképes szervezet, vagy ilyen személyek vagy szervezetek csoportja, aki, illetve amely a piacon építési beruházások kivitelezését, áruk szállítását vagy szolgáltatások nyújtását kínálja. A munkaviszonyban állók nem minősülnek gazdasági szereplőnek, mivel ők nem saját nevükben (nem önálló piaci szereplőként) végzik építési beruházások kivitelezését, áruk szállítását, vagy szolgáltatások nyújtását.

Amennyiben az ajánlattevő valamely, az alkalmasság igazolásához szükséges szakembert munkaviszonyban kívánja alkalmazni, azonban az ajánlattétel időpontjában a munkaviszony még nem áll fenn, az ajánlattevő az adott szakembert kapacitást nyújtó szervezetként köteles bemutatni és meg kell felelnie a kapacitást nyújtó szervezet bevonásával kapcsolatos előírásoknak. A Kbt. tehát a gazdasági szereplők egyik megkülönböztető ismérveként határozza meg a munkaviszonyban nem állást.

A munkaviszonynak a közbeszerzés alapján elvégzendő munkára is irányulnia kell, tehát ha például egy szakembert egy másik gazdasági szereplő munkavállalójaként, a gazdasági szereplővel történő megállapodás alapján vonják be a teljesítésbe, akkor a munkáltató gazdasági szereplő lesz az alvállalkozó. Ellenben, ha az egyébként valamely, az ajánlattevőn kívüli gazdasági szereplővel munkaviszonyban álló természetes személy önállóan megállapodik az ajánlattevővel, akkor ő már gazdasági szereplőnek és egyúttal alvállalkozónak minősül akkor, ha nem létesít munkaviszonyt az ajánlattevővel.”

Kérjük szíveskedjen felvilágosítást adni, hogy hol számol a megnevezett és bevonásra kerülő P.N. szakember költségeivel a megadott árindoklásában.

Kérjük továbbá szíveskedjen felvilágosítást adni arról is, hogy hol számol S.A.B. bevonásra kerülő szakember költségeivel, tekintettel arra, hogy csak 1 fő felelős műszaki vezetői költséget nevesített az árindoklásában és egyéb adatot az árindoklás rá nézve nem tartalmaz.

Kérjük, hogy objektív, számszerűsíthető (matematikailag levezetett), illetve érdemi szöveges indoklást tartalmazzon árindoklása a kért adatok megalapozottságáról, kerülve a konkrétumokat nem tartalmazó, általános jellegű hivatkozásokat és csatoljanak minden olyan alátámasztó dokumentumot, melyekből egyértelműen megállapítható a hivatkozott tény, adat valósága.

Az ajánlattevő kötelessége, hogy az ajánlati ár megalapozottságára vonatkozó minden tényt, adatot, információt, dokumentumot, kalkulációt Ajánlatkérő rendelkezésére bocsásson ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként Ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Ajánlatkérő tájékoztatja Ajánlattevőt, hogy a Kbt. 72. § (3)-(4) bekezdése alapján az Ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető. Ajánlatkérő felhívja továbbá az Ajánlattevő figyelmét, hogy az aránytalanul alacsony ár indoklásának összhangban kell állnia az ajánlat további releváns tartalmi elemeivel (különös tekintettel a Kbt. 66. § (6) és (7) bekezdés szerinti nyilatkozatra).”

9. A kérelmező benyújtotta kiegészítő indokolását, melyet üzleti titokká nyilvánított. Kiegészítő indokolásában megjelölte, hogy az indokolásában szereplő elnevezések közül, melyik alatt értette az általa az alkalmasság körében megjelölt három szakember költségeit. Megerősítette, hogy S.A.B. és P.N. szakember kapacitást nyújtó szakember, a csatolt életrajzok és a bevonásra kerülő szakemberekről szóló nyilatkozat alapján beazonosíthatóan nem a kérelmező munkavállalói, nem saját szakemberei.

10. Az ajánlatkérő 2023. október 3. napján a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerint további kiegészítő indokolást kért az alábbiak szerint:

„Kérjük Ajánlattevőt, hogy az aránytalanul alacsony ár indoklás elfogadhatóságának megítéléséhez további kiegészítő indokolást szíveskedjenek benyújtani az alábbiak szerint:

1.) Ajánlattevő további árindoklásában kitért arra, hogy S.A.B. és P.N. szakember valóban nem saját munkavállalóként kerül bevonásra, valamint kitért arra, hogy Ajánlatkérőnek e tekintetben a Kbt. 71. §-ban meghatározott eljárási cselekményeket kell alkalmaznia annak érdekében, hogy a kapacitást nyújtó szervezetekre vonatkozó iratokat Ajánlattevő hiánypótlásban pótolni tudja. Ajánlatkérő egyetért ezzel, a további árindoklaskérésben nem is a dokumentumok ezen körét kérte be Ajánlattevőtől Ajánlatkérő. Ajánlattevőnek ellentmondás állt fenn a benyújtott árindoklás és az ajánlat dokumentumai között.

Ajánlattevő 2023.09.27. napján benyújtott nyilatkozatából megállapítható, hogy S.A.B. szakember és P.Zs. szakember így ennek megfelelően kapacitást rendelkezésre bocsátó szervezetként kerül bevonásra.

A benyújtott árindoklás, illetve további árindoklás azonban nem tartalmaz a két szakember által a megadott feladat ellátására vonatkozó árajánlatot. Ajánlattevő P.N. szakember költségeit munkavállalói költségként tüntette fel, míg művezető soron rögzítette S.A.B. szakember költségeit és szintén munkavállalói költségként számolta el.

Ajánlatkérő a 2023.09.14. napján kiküldött árindoklás kérésében felhívta a figyelmet az alábbi döntőbizottsági határozatra:

D.808/8/2010 „...valamennyi ajánlati elem vonatkozásában a ténylegesen felmerülő valamennyi költséget ott kell elszámolni, ahol az valójában felmerül, az egyes költségtényezők nem csoportosíthatók át sem egy adott feladaton belül, sem nem számolhatóak el harmadik személlyel kötött más szerződések költségei között” (2010. november 9.)

Kérjük szíveskedjen felvilágosítást adni arról, hogy miért bér és járulék költséggel számolt P.N. és S.A.B. szakemberek tekintetében, miért nem csatolt be a feladatuk ellátására vonatkozó objektív, alátámasztó árajánlatot és szíveskedjen indokolni, hogy miként felelt meg Ajánlattevő árindoklása az ajánlatkérői felhívásban és döntőbizottsági határozatban foglaltaknak. A jelenleg becsatolt dokumentumok alapján Ajánlattevő munkavállalói költségként számolta el a szakemberek költségét, további árindoklás nyújtásában pedig akként nyilatkozott, hogy a megnevezett szakemberek mégsem munkavállalóként kerülnek bevonásra, hanem alvállalkozóként, viszont a feladatuk ellátásra vonatkozó árajánlatot nem csatolt be.

Kérjük szíveskedjen az ellentmondást feloldani és objektív adatokkal alátámasztani az árindoklását.

Kérjük, hogy objektív, számszerűsíthető (matematikailag levezetett), illetve érdemi szöveges indoklást tartalmazzon árindoklása a kért adatok megalapozottságáról, kerülve a konkrétumokat nem tartalmazó, általános jellegű hivatkozásokat és csatoljanak minden olyan alátámasztó dokumentumot, melyekből egyértelműen megállapítható a hivatkozott tény, adat valódisága.

Az ajánlattevő kötelessége, hogy az ajánlati ár megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, információt, dokumentumot, kalkulációt Ajánlatkérő rendelkezésére bocsásson ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként Ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról.

Ajánlatkérő tájékoztatja Ajánlattevőt, hogy a Kbt. 72. § (3)-(4) bekezdése alapján az Ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

Ajánlatkérő felhívja továbbá az Ajánlattevő figyelmét, hogy az aránytalanul alacsony ár indoklásának összhangban kell állnia az ajánlat további releváns tartalmi elemeivel (különös tekintettel a Kbt. 66. § (6) és (7) bekezdés szerinti nyilatkozatra)."

11. A kérelmező benyújtotta kiegészítő indoklását az alábbi tartalommal:

„A szakemberek költségeivel ott számoltunk, ahol azok felmerültek, azaz a szakemberek költségeinél. A hivatkozott KDB döntés, illetve az Ítéletábra jogértelmezése szerinti is az tiltott, hogy ajánlattevő úgy adjon magyarázatot közbeszerzési árindokolás körében, hogy bizonyos költségeket a haszna terhére számol el. Azaz igazolható módon nem ott mutatja ki az adott költséget pl. gép, berendezés, szakember, ahol az ténylegesen költségként felmerül, hanem a haszna terhére. A mi esetünkben ez tényszerűen nem helytálló. A szakemberek költségeit szakember költségként számoltuk, és mutattuk be, azonban nem a megbízási jogviszony esetén alkalmazható alacsonyabb járulékokkal számítva mutattuk be a költségeket, hanem magasabb járulékokkal.

Jogszabályi szintű szabályozás nem mondja ki, hogy hol vannak a megbízási jogviszony határai, mikortól tekinthető a megbízási jogviszony munkaviszonynak. A két jogviszony elhatárolása részben adóhatósági, illetve munkaügyi ellenőrzések során merül fel, részben pedig munkaügyi jogvitákban. Ezért társaságunk a határozott idejű megbízási jogviszony keretében foglalkoztatott szakemberek esetén is a határozott idejű munkaviszonyra irányadó adókkal és magasabb járulékokkal számol.

Az árindokolás alapján tehát megállapítható, hogy az ajánlatunkban tett nyilatkozat, mely szerint a két szakember nem saját szakember, az árindokolás tartalma nem mond ellent. És az sem állapítható meg, hogy az árindokolásban ne számoltunk volna a jogszabály szerint a megbízási jogviszonyra irányadó minimum adókkal, járulékokkal. A szakemberek költségeinek bemutatása tehát megfelelnek a közbeszerzési és adójogi jogszabályi követelményeknek.

Mindezek alapján megállapítható, hogy az általunk megajánlott ár nem aránytalanul alacsony, hasznot is tartalmaz, és mindenben megfelel a gazdasági ésszerűségnek.”

12. Az ajánlatkérő 2023. október 11. napján hiánypótlásra hívta fel a kérelmezőt:

„1. Ajánlattevő ajánlatában benyújtotta az EKR felületen a Nyilatkozat bemutatott szakemberekről tárgyú űrlapot, melyben nyilatkozott, hogy S.A.B. és P.N. szakember a Papex Kft.-vel áll megbízási szerződés alapján jogviszonyban. A szakemberekre vonatkozó önéletrajzokban feltüntetésre kerültek a szakemberek munkahelyei, melyből megállapítható, hogy S.A.B. szakember S.A.B. E.V.-nél áll munkaviszonyban, míg P.N. szakember a P.P. Kft. ügyvezetője. További árindoklásában nyilatkozott, hogy a két nevezett szakember nem saját munkavállalói.

Kérjük, hogy hiánypótlás keretében szíveskedjen feloldani az ellentmondást a dokumentumok és az EKR űrlap tartalma között és az EKR űrlapon megadni, hogy nevezett szakemberek mely szervezettel állnak jogviszonyban. Kérjük, hogy a hiánypótlásának megfelelően szíveskedjenek az EKR rendszerben a gazdasági szereplők között feltüntetni a megjelölt kapacitást rendelkezésre bocsátó szervezeteket összhangban az önéletrajzban feltüntetett szervezetekkel, valamint a Nyilatkozat bemutatott szakemberekről tárgyú űrlap tartalmával.

2. Ajánlattevő további árindoklásában nyilatkozott, hogy az M.2.1. és M.2.2. pont vonatkozásában kapacitást rendelkezésre bocsátó szervezetre kíván támaszkodni, ajánlata azonban nem tartalmazza a szervezetekkel kötött előszerződést, valamint a kapacitást rendelkezésre bocsátó szervezet cégszerűen aláíró személy(ek) hiteles aláírási címpéldányát (közjegyző által hitelesített címpéldány) vagy ügyvéd, vagy kamarai jogtanácsos által ellenjegyzett aláírásmintáját egyszerű másolatban.

Kérjük, hogy hiánypótlás keretében szíveskedjenek becsatolni a kapacitást rendelkezésre bocsátó szervezetekkel kötött előszerződést a Kbt. 65. § (7) és (12) bekezdésének megfelelően, valamint szíveskedjen becsatolni a kapacitást rendelkezésre bocsátó szervezet cégszerűen aláíró személy(ek) hiteles aláírási címpéldányát (közjegyző által hitelesített címpéldány) vagy ügyvéd, vagy kamarai jogtanácsos által ellenjegyzett aláírásmintáját egyszerű másolatban.”

13. A kérelmező benyújtotta hiánypótlását:

A kérelmező a Kbt. 66. § (6) bekezdés a) és b) pontja vonatkozásában nyilatkozott, hogy alvállalkozót kíván igénybe venni az alábbiak szerint:

MV-É felelős műszaki vezetői tevékenység

Kertészmérnöki tevékenység

A Kbt. 66. § (6) bekezdés b) pontja alapján nyilatkozom, hogy a szerződés teljesítéséhez a fentiekben meghatározott részek (tevékenységek) tekintetében az alábbi alvállalkozókat kívánjuk igénybe venni, feltüntetve az alvállalkozók mellett a közbeszerzés tárgyának azon részét (tevékenységeket) is, amelynek teljesítésében a megjelölt alvállalkozó közreműködik, valamint az ajánlattevői teljesítésen belül az alvállalkozói teljesítés tervezett százalékos aránya [amennyiben az ajánlat/részvételi jelentkezés benyújtásakor az alvállalkozó(k) már ismert(ek)]:

A közbeszerzés teljesítésekor igénybe venni kívánt alvállalkozó neve és címe: S.A.B. e.v., ...

A közbeszerzés azon része (tevékenységei), amellyel összefüggésben alvállalkozót veszünk igénybe: MV-É felelős műszaki vezetői tevékenység

Alvállalkozói teljesítés tervezett százalékos aránya: 1,59 %

A közbeszerzés teljesítésekor igénybe venni kívánt alvállalkozó neve és címe: P.P. Kft., ...

A közbeszerzés azon része (tevékenységei), amellyel összefüggésben alvállalkozót veszünk igénybe: Kertészmérnöki tevékenység

Alvállalkozói teljesítés tervezett százalékos aránya: 1,53 %

A hiánypótlás során csatolásra került a kérelmező P.P. Kft.-vel, valamint S.A.B. e.v.-vel kötött előszerződése a kapacitást rendelkezésre bocsátó szervezet igénybevételéhez.

14. Az ajánlatkérő 2023. október 20-án tájékoztatta a kérelmezőt közbenső döntéséről, mely szerint a kérelmező ajánlatát érvénytelenné nyilvánította a Kbt. 73. § (2) bekezdés alapján az alábbi indokolással:

„Ajánlatkérő 2023.09.21. napján árindoklásra kérte fel PAPEX Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Ajánlattevőt, amelyet Ajánlattevő az előírt határidőben benyújtotta. 2023.09.25. és 2023.10.03. napján további árindoklásra kérte fel Ajánlattevőt. Ajánlattevő az árindoklást benyújtotta. Ajánlatkérő 2023.10.03. napján kelt további árindoklásában az alábbiakat kérte Ajánlattevőtől:

Kérjük szíveskedjen felvilágosítást adni arról, hogy miért bér és járulék költséggel számolt P.N. és S.A.B. szakemberek tekintetében, miért nem csatolt be a feladatuk ellátására vonatkozó objektív, alátámasztó árajánlatot és szíveskedjen indokolni, hogy miként felelt meg Ajánlattevő árindoklása az ajánlatkérői felhívásban és döntőbizottsági határozatban foglaltaknak. A jelenleg becsatolt dokumentumok alapján Ajánlattevő munkavállalói

költségként számolta el a szakemberek költségét, további árindoklás nyújtásában pedig akként nyilatkozott, hogy a megnevezett szakemberek mégsem munkavállalóként kerülnek bevonásra, hanem alvállalkozóként, viszont a feladatuk ellátására vonatkozó árajánlatot nem csatolt be. Kérjük szíveskedjen az ellentmondást feloldani és objektív adatokkal alátámasztani az árindoklását.

Ajánlattevő válaszában arra hivatkozott, hogy jogszabályi szintű szabályozás nem mondja ki, hogy hol vannak a megbízási jogviszony határai, ezért határozott idejű megbízási jogviszony keretében foglalkoztatott szakemberek esetére a határozott idejű munkaviszonyra vonatkozó adókkal és járulékokkal számolt és ezen nyilatkozaton kívül egyéb alátámasztó árajánlatot nem csatolt be.

Ajánlatkérő 2023.10.11. napján a Kbt. 71. §-ban foglalt előírásoknak megfelelően és a fennálló ellentmondások tisztázása érdekében hiánypótlást rendelt el az alábbiak szerint:

1. Ajánlattevő ajánlatában benyújtotta az EKR felületen a Nyilatkozat bemutatott szakemberekről tárgyú űrlapot, melyben nyilatkozott, hogy S.A.B. és P.N. szakember a Papex Kft.-vel áll megbízási szerződés alapján jogviszonyban. A szakemberekre vonatkozó önéletrajzokban feltüntetésre kerültek a szakemberek munkahelyei, melyből megállapítható, hogy S.A.B. szakember S.A.B. E.V.-nél áll munkaviszonyban, míg P.N. szakember a P.P. Kft. ügyvezetője. További árindoklásában nyilatkozott, hogy a két nevezett szakember nem saját munkavállalói.

Kérjük, hogy hiánypótlás keretében szíveskedjen feloldani az ellentmondást a dokumentumok és az EKR űrlap tartalma között és az EKR űrlapon megadni, hogy nevezett szakemberek mely szervezettel állnak jogviszonyban. Kérjük, hogy a hiánypótlásának megfelelően szíveskedjenek az EKR rendszerben a gazdasági szereplők között feltüntetni a megjelölt kapacitást rendelkezésre bocsátó szervezeteket összhangban az önéletrajzban feltüntetett szervezetekkel, valamint a Nyilatkozat bemutatott szakemberekről tárgyú űrlap tartalmával.

2. Ajánlattevő további árindoklásában nyilatkozott, hogy a M.2.1. és M.2.2. pont vonatkozásában kapacitást rendelkezésre bocsátó szervezetre kíván támaszkodni, ajánlata azonban nem tartalmazza a szervezetekkel kötött előszerződést, valamint a kapacitást rendelkezésre bocsátó szervezet cégszerűen aláíró személy(ek) hiteles aláírási címpéldányát (közjegyző által hitelesített címpéldány) vagy ügyvéd, vagy kamarai jogtanácsos által ellenjegyzett aláírásmintáját egyszerű másolatban.

Kérjük, hogy hiánypótlás keretében szíveskedjenek becsatolni a kapacitást rendelkezésre bocsátó szervezetekkel kötött előszerződést a Kbt. 65. § (7) és (12) bekezdésének megfelelően, valamint szíveskedjen becsatolni a kapacitást rendelkezésre bocsátó szervezet cégszerűen aláíró személy(ek) hiteles aláírási címpéldányát (közjegyző által hitelesített címpéldány) vagy ügyvéd, vagy kamarai jogtanácsos által ellenjegyzett aláírásmintáját egyszerű másolatban.

Ajánlattevő a hiánypótlásban foglaltaknak megfelelően benyújtotta a dokumentumokat és feloldotta az ellentmondást, miszerint P.N. szakember a P.P. Kft. kapacitást rendelkezésre bocsátó szervezet munkavállalójaként kerül bevonásra, míg S.A. szakember a S.A. E.V. kapacitást rendelkezésre bocsátó szervezet munkavállalójaként kerül bevonásra.

A benyújtott dokumentumokból és EKR űrlapon tett nyilatkozatokból egyértelműen megállapítható, hogy a megnevezett szakemberek más gazdasági társaság munkavállalói és ezzel kapcsolatban az árindoklás során Ajánlattevő Ajánlatkérő kérése ellenére nem csatolta be a feladatuk ellátására vonatkozó kapacitást nyújtó szervezet által kiállított alátámasztó árajánlatot.

A kétszeres hiánypótlás tilalmának elve alapján Ajánlatkérőnek nincs lehetősége újabb további árindoklásban ismételtelten kérni a kapacitást nyújtó szervezetek által kiadott alátámasztó, objektív árajánlatot, mely nem került benyújtásra Ajánlattevő által.

Ajánlattevő árándoklása így nem megfelelő, nem felel meg A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Sztv.) 15. § (3) és (7) bekezdése szerint: „A könyvvitelben rögzített és a beszámolóban szereplő tételeknek a valóságban is megtalálhatóknak, bizonyíthatóknak, kívülállók által is megállapíthatóknak kell lenniük. Értékelésük meg kell, hogy feleljen az e törvényben előírt értékelési elveknek és az azokhoz kapcsolódó értékelési eljárásoknak (a valódiság elve). Ajánlattevő árándoklása során jelen tételek vonatkozásában szubjektív tartalmú nyilatkozatot nyújtott be és nem a már ajánlatadás időpontjában ismert alvállalkozótól származó objektív adatokkal támasztotta alá az árándoklásában foglaltakat. A Döntőbizottság D.857/10/2004. számú döntésében is kifejtette, hogy a szubjektív tartalmú nyilatkozatok nem minősíthetők objektív alátámasztásnak, illetve, hogy mely dokumentumok felelhetnek meg az objektív alátámasztó dokumentumok körének pl. alvállalkozói ajánlat, szerződés.

A hatályos munka- és polgárjogi szabályok alapján egyértelműen megállapítható, hogy egy szakember alkalmazotti munkaviszonyban, vagy alvállalkozói jogviszonyban kerül-e foglalkoztatásra. A két különböző jogviszony Ajánlattevő számára eltérő költségekkel jár. Árándoklásának egyértelműen tartalmaznia kell, hogy milyen jogviszonnyal és milyen költségekkel számolt a szakemberek vonatkozásában.

Fentiekre tekintettel a Bíráló Bizottság javasolja Ajánlatkérőnek megállapítani, hogy PAPEX Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (3526 Miskolc, Kozák Imre utca 3.) ajánlattevő ajánlata a Kbt. 73. § (2) bekezdés alapján érvénytelen a közbeszerzési eljárás vonatkozásában tekintettel arra, hogy aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz és Ajánlattevő a fent levezetettek ellenére sem csatolt be alátámasztó dokumentumot a kapacitást nyújtó szervezetek vonatkozásában.”

15. Az ajánlatkérő 2023. október 20-i érvénytelenné nyilvánító döntésével szemben a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő 2023. október 26. napján, melyet 2023. október 31. napján az ajánlatkérő elutasított. Az ajánlatkérő 2023. október 31. napján megküldte az összegezést az ajánlattevők részére, mely szerint az eljárás eredményes volt, nyertes ajánlattevőként a ZÖFE Zöldterület fenntartó és Fejlesztő Kft., érvénytelen ajánlattevőként a kérelmező és a Szilvási Építő, Beruházó, Kereskedő és Szolgáltató Kft. került megjelölésre.

A jogorvoslati kérelem

16. A kérelmező 2023. november 10. napján nyújtott be jogorvoslati kérelmet, melyben kérte jogsértés megállapítását az ajánlatának érvénytelenné nyilvánítása kapcsán és az ajánlata érvénytelenségét megállapító 2023. október 20-i ajánlatkérői közbenső döntés és azt követően hozott döntések, köztük az összegezés megsemmisítését.

A jogsértésről való tudomásszerzés időpontjaként 2023. október 31. napját, az előzetes vitarendezési kérelemre adott ajánlatkérői válasz megküldésének időpontját jelölte meg.

17. A kérelmező előadta, hogy álláspontja szerint ajánlatának érvénytelenné nyilvánítása jogsértő.

Rögzítette, hogy iratellenes az az ajánlatkérői állítás, miszerint a kérelmező hiánypótlásban oldotta fel, hogy P.N. és S.A.B. szakember alvállalkozóként került a teljesítésbe bevonásra. Tényként megállapítható, hogy a kérelmező ajánlata részét képező „Nyilatkozat bemutatott szakemberekről” elnevezésű űrlapon egyértelműen megadta, hogy P.N. és S.A.B. szakember nem a saját munkavállalója, megbízási jogviszonyban áll vele. Mindkét szakember szakmai önéletrajza egyértelműen tartalmazta, hogy nem a kérelmező alkalmazásában állnak.

Hivatkozott a kérelmező a Közbeszerzési Hatóság alvállalkozókkal kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 2023. május 25-i Útmutatójára:

„A Közbeszerzési Döntőbizottság irányadó gyakorlata szerint nem minősül alvállalkozónak a munkaviszonyban álló személy, ugyanakkor az ajánlattevővel megbízási jogviszonyban álló természetes személyek alvállalkozónak minősülhetnek.”

„A Kbt. tehát a gazdasági szereplők egyik megkülönböztető ismérveként határozza meg a munkaviszonyban nem állást. A munkaviszonynak a közbeszerzés alapján elvégzendő munkára is irányulnia kell, tehát ha például egy szakembert egy másik gazdasági szereplő munkavállalójaként, a gazdasági szereplővel történő megállapodás alapján vonják be a teljesítésbe, akkor a munkáltató gazdasági szereplő lesz az alvállalkozó. Ellenben, ha az egyébként valamely, az ajánlattevőn kívüli gazdasági szereplővel munkaviszonyban álló természetes személy önállóan megállapodik az ajánlattevővel, akkor ő már gazdasági szereplőnek és egyúttal alvállalkozónak minősül akkor, ha nem létesít munkaviszonyt az ajánlattevővel.”

A kérelmező rögzítette, hogy ajánlata szerinti tartalommal P.N. és S.A.B. szakember megbízási jogviszonya alapján alvállalkozónak minősült, egyben kapacitást nyújtó személyek voltak. A kérelmező a hiánypótlást az ajánlatkérői utasításoknak megfelelően nyújtotta be az előírt határidőre.

18. A kérelmező hivatkozott arra, hogy az ajánlatkérő állításával szemben, miszerint a két szakember költsége nem árajánlattal került alátámasztásra, az irat bekérése a kétszeres hiánypótlás tilalmába ütközne, álláspontja szerint az ajánlatkérő árajánlatot (melynek hiányára az érvénytelenítő döntést alapította) nem kért P.N. és S.A.B. szakemberek árandokolásban megadott költségeinek további igazolására/alátámasztására. Így ennek hiánya nem eredményezhette a kérelmezői ajánlat érvénytelenségét.

19. A kérelmező előadta, hogy azon ajánlatkérői állítás, hogy a két szakember költségének indokolása szubjektív, nem árajánlattal került alátámasztásra, nem helyes, mert álláspontja szerint a tárgyi esetben egy árajánlat hiánya akkor sem alapozhatott volna meg érvénytelenséget, ha ilyet kifejezetten kért volna az ajánlatkérő és azt a kérelmező mindenféle magyarázat nélkül nem teljesítette volna. Ugyanis a teljesítésben közreműködő szakemberek esetében az árajánlatra hivatkozásnak nem lett volna meg a jogalapja. A szakember humánerőforrás, aki a saját tevékenységét vagy munkaviszony vagy megbízási jogviszony alapján látja el, függetlenül attól, hogy van tartós foglalkoztatója vagy sem. Lényeges körülmény továbbá, hogy mindkét szakember egyben az őt foglalkoztató személy is, hiszen S.A.B. szakember azonos S.A.B. egyéni vállalkozóval, P.N. szakember pedig a P.P. Kft. ügyvezetője és egyetlen tulajdonosa. Tehát az egyéni vállalkozó és a Kft., mint a tárgyi eljárás alvállalkozói egyben azok a személyek, akik közvetlenül teljesítik a felhívás M.2.1. és M.2.3. pont szerinti követelményeket. Ezt azért tartja lényegesnek a kérelmező, mert az alvállalkozói árajánlattal való alátámasztást abban a kontextusban tartja szükségesnek a Közbeszerzési Hatóság az egyik elvi állásfoglalásában, hogy az alvállalkozói teljesítésért is az ajánlattevő felel, így ajánlattevő nem csak a saját teljesítését kell megfelelően igazolja, hanem az alvállalkozóit is árandokolás körében. De jelen esetben a tevékenység jellegéből fakadóan (merthogy nem egy költségvetési tétel árának a magyarázatáról van szó) nem az alvállalkozói árajánlat a megfelelő objektív alátámasztó irat a szakemberek költségeire, hanem az ajánlattevői részletes költségkalkuláció. Ha ez nem így lenne, akkor a Kbt. 72. § (4) bekezdése sem rendelkezne kifejezetten a munkajogi követelményekről. Ezzel összefüggésben a Kbt. 73. § (4) bekezdése kifejezetten rögzíti, hogy „Az (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen az ajánlat különösen, ha nem felel meg azoknak a környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek, amelyeket a jogszabályok vagy kötelezően alkalmazandó kollektív szerződés, illetve a 4. mellékletben felsorolt környezetvédelmi, szociális és munkajogi rendelkezések írnak elő. A Közbeszerzési Hatóság - a foglalkoztatáspolitikáért felelős

miniszter által minden évben rendelkezésére bocsátott adatszolgáltatás alapján - tájékoztatást tesz közzé honlapján a Magyarországon egyes ágazatokban alkalmazandó kötelező legkisebb munkabérről.”

20. A kérelmező rögzítette, hogy az ajánlata és az árindokolása P.N. és S.A.B. szakemberek tekintetében nem tartalmazott ellentmondást. A kérelmező már az ajánlatában nyilatkozott, hogy a szakemberek nem saját szakemberei, megbízási jogviszonyban kívánja őket foglalkoztatni, kapacitást nyújtó szakemberekként. Az alvállalkozói részesedések %-os mértéke pontosan annyi, mint amilyen arányt a tárgyi két szakemberre az árindokolásban bemutatott összegek tesznek ki a teljes vállalási árból.

A kérelmező az árindokolásban részletes, objektíven ellenőrizhető számítással adta meg a két szakemberre a tárgyi közbeszerzési eljárásban kalkulált költséget. Az objektíve ellenőrizhetőségen kifejezetten azt érti a kérelmező, hogy részletes számítással mutatta be a költségeket. Ezek alapján az ajánlatkérő objektíve ellenőrizhette, hogy a megadott összegek reálisak és a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethetőek. Az árindokolás akkor felel meg az objektivitás követelményének, ha az tárgyilagos választ tartalmaz, egyértelműen alátámasztja a tényleges helyzetet és nem hagy kétséget az ajánlatkérőben afelől, hogy a szerződés az ajánlattevő kötelezettségvállalásának megfelelően ténylegesen teljesíthető. A Közbeszerzési Döntőbizottság rögzítette D.378/15/2019. számú határozatában, hogy az indokolás megalapozottságának alátámasztásaként benyújtható objektív bizonyítékok köre igen széles lehet, melyet az ajánlattevőnek a konkrét tényállás ismeretében kell kimunkálnia és felmutatnia. Ennek során elsődlegesen az ajánlattevőnek azon információkat és adatokat kell megadnia és alátámasztania, melyekre az ajánlatkérő az indokoláskérésben felhívta. Álláspontja szerint a Kbt. 73. § (2) bekezdés szerinti jogkövetkezményt akkor alkalmazhatja jogszerűen ajánlatkérő, ha megállapítható az árindokolás és a rendelkezésre álló iratok alapján, hogy az ajánlat teljesíthetetlen kötelezettségvállalást tartalmaz.

Arra alapítani érvénytelenítő döntést a Kbt. 73. § (2) bekezdésére hivatkozással, hogy az ajánlattevő – ajánlatkérő kifejezett felhívása nélkül – nem „árajánlattal” támasztotta alá a megbízási jogviszonyban foglalkoztatni kívánt humán erőforrás (szakemberek) költségét, hanem részletes, objektíven (adó jogszabályok alapján is) ellenőrizhető számításokat mutatott be, teljességgel jogellenes.

Objektívvé az árindokolás attól válik, hogy tárgyilagos választ tartalmaz, egyértelműen alátámasztja a tényleges helyzetet és nem hagy kétséget az ajánlatkérőben afelől, hogy a szerződés az ajánlattevő kötelezettségvállalásának megfelelően ténylegesen teljesíthető. Az árindokolásban P.N. és S.A.B. szakemberekre megadott költségkalkuláció alapján ajánlatkérő nem juthatott arra a következtetésre, hogy ilyen áron a szakemberektől teljesítés nem várható, azaz, hogy a szerződés a vállalt áron nem teljesíthető. A Közbeszerzési Döntőbizottság a D.4/19/2019. számú határozatában kimondta, hogy „Az aránytalanul alacsony ár vizsgálata jogintézményének célja egyrészt a szerződés konkrét vállalási áron való teljesítésének biztosítása, másrészt a gazdasági ésszerűséggel össze nem egyeztethető ellenszolgáltatással versenylőnyt szerezni kívánó ajánlattevők kizárása az ajánlatok értékeléséből.”

21. A kérelmező megjegyezte, hogy a szakember humán erőforrás vagy munkaviszony, vagy megbízási jogviszony alapján végezheti a tevékenységét. A Kbt. fogalomrendszere teszi alvállalkozóvá a megbízási jogviszonyban feladatot ellátó személyeket. Az ajánlat ellentmondást nem tartalmazott, P.N. és S.A.B. szakembereket alvállalkozóként jelölte meg nyilatkozataiban.

22. A kérelmező azon ajánlatkérői állításra vonatkozóan, hogy az árindokolásnak egyértelműen tartalmazni kell milyen jogviszonyban, milyen költségekkel számol az

ajánlattevő a szakemberek vonatkozásában, előadta, hogy a foglalkoztatási jogviszony jellegét a Nyilatkozat bemutatott szakemberekről úrlapon kellett megadni, melynek eleget tett a kérelmező. Az ajánlatkérő az árindokoláskérésben és a kiegészítő indokoláskérésekben sem kérte megadni a szakemberek tekintetében a foglalkoztatási jogviszony megjelölését. Az ajánlatkérő jogellenesen állapította meg az érvénytelenséget a Kbt. 73. § (2) bekezdésére hivatkozással arra alapozva, hogy P.N. és S.A. szakemberek részletes számítással bemutatott költségszámítását nem támasztotta alá árajánlattal, illetve, hogy az árindokolás nem tartalmazta, hogy milyen jogviszonyban milyen költségekkel számolt a két hivatkozott szakember tekintetében.

A kérelmező hivatkozott még a Közbeszerzési Döntőbizottság D.203/28/2023. számú határozatában foglaltakra: „97. A Döntőbizottság rámutat, hogy az árindokolás vizsgálatának az a célja, hogy az ajánlatkérő olyan ajánlattevővel kössön szerződést, aki a szerződés teljesítésére a megadott áron képes. A jelen esetben az volt megállapítható, hogy a kérelmező számolt az érintett költségekkel. Az, hogy a kérelmező nem az ajánlatkérő által feltételezett költségek között számolt bizonyos költségekkel, de az indokolásból, kiegészítő indokolásból megállapíthatóan számolt velük, nem teszi az ajánlati árat aránytalanul alacsonnyá. A Döntőbizottság osztja a kérelmező álláspontját, hogy az aránytalanul alacsony ár vizsgálata során a jogalkotói célt nem lehet figyelmen kívül hagyni: ezen jogintézménynek a szerződés konkrét vállalási áron való teljesítésének biztosítása egyrészt a feladata, másrészt a gazdasági észszerűséggel össze nem egyeztethető ellenszolgáltatással versenyelőnyt szerezni kívánó ajánlattevők kizárása az ajánlatok értékeléséből.”

23. A kérelmező összefoglalóan rögzítette, hogy az ajánlatkérő állításával ellentétben az ajánlatában és az árindokolásában, kiegészítő árindokolásaiban részletes számítással alátámasztva mutatta be P.N. és S.A. szakember költségeit, valamint azokból megállapítható volt, hogy a szakemberek költségeivel számolt a kérelmező, a számítás részletezése alapján megállapítható volt, hogy a számolt járulékok összege megfelelt a megbízási díjra vonatkozó adózási szabályoknak. A szakemberek foglalkoztatási jogviszonyát az ajánlatban megbízási jogviszonyként jelölte meg a kérelmező, a szakemberek alvállalkozói minősége nem volt kétséges, ellentmondást az ajánlat e körben nem tartalmazott és az árindokolás sem volt ezzel ellentétes. Árajánlat benyújtást az ajánlatkérő P.N. és S.A.B. szakember költségeinek alátámasztására nem kért be egyik árindokoláskérésben sem, így annak hiánya nem eredményezhette jogszerűen a kérelmezői ajánlat érvénytelenné nyilvánítását. Objektív módon igazolta a kérelmező, hogy a szerződést az ajánlati áron teljesíteni tudja.

Az ajánlatkérő észrevétele

24. Az ajánlatkérő észrevételében kérte az alaptalan jogorvoslati kérelem elutasítását. Előadta, hogy a kérelmező a második, 2023. október 3. napján kiadott kiegészítő indokoláskérésre benyújtott kiegészítő indokolásában továbbra sem szolgáltatott adatot, objektív, a kapacitást rendelkezésre bocsátó szervezetektől származó árajánlatot, amely alátámasztotta volna, hogy megfelelő és valós költségekkel számolt a kért tételek tekintetében.

Az ajánlatkérő álláspontja szerint egyértelműen kérte az árajánlatok benyújtását, amely alátámasztotta volna azt, hogy a kérelmező ténylegesen számolt ezen felmerült költségekkel, amely benyújtására nem került sor a kérelmező részéről. A Döntőbizottság a D.490/21/2022. számú határozatában az alábbiakat fejtette ki:

„A közbeszerzési eljárás célja a szerződés megkötése, amelynek révén a beszerzési igényt az ajánlatkérő által meghatározott szempontok szerint kiválasztott, legmegfelelőbb ajánlattevő teljesíti. A közpénzekkel gazdálkodó ajánlatkérőnek nemcsak joga, de a Kbt. alapján

kötelessége is annak elősegítése, hogy az eljárásban csak olyan ajánlattevők versenyezzenek, akik ténylegesen teljesíthető ajánlatokat tesznek, és irreális ajánlatok megtételével nem veszélyeztetik az eljárás esetleges nyerteseként a szerződés megfelelő teljesítését. A jogalkotó ennek érdekében írta elő, hogy amennyiben a benyújtott ajánlat aránytalanul alacsonynak értékelt összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség tekintetében, úgy az ajánlatkérőnek meg kell győződnie az ajánlat tartalmi elemeinek valódiságáról, teljesíthetőségéről. Ha az ennek folytán megfogalmazott indokoláskérésre az ajánlattevő által adott indokolás nem tartalmaz kellő információt, nem ad meg minden adatot, tényt az ajánlatkérő döntéséhez, nem indokolja meg kellőképpen az ajánlati eleme teljesíthetőségét, úgy magát fosztja meg attól a lehetőségtől, hogy az ajánlatkérő az indokolást elfogadva, ajánlatát érvényesnek minősítse. A törvény csak az objektív alapú indokolás elfogadását teszi lehetővé. Ennél fogva az ajánlattevőnek indokolásában olyan független, tárgyilagos választ kell adnia, amely egyértelműen alátámasztja a tényleges helyzetet és nem hagy kétséget az ajánlatkérőben afelől, hogy az általa megkérdőjelezett adat valós, a szerződés során az ténylegesen teljesíthető.”

25. Az ajánlatkérő hivatkozott arra, hogy a Döntőbizottság a határozatban elsődlegesen rögzíti, hogy az ajánlatkérői kiegészítő indokolásadásra való felhívás köti az ajánlatkérőt és a kérelmezőt is, a kiegészítő indokolásadásra való felhívást a kérelmező nem támadta jogorvoslati kérelemmel. Ebből következően a kérelmezőnek az ajánlatkérő által kért indokolást, dokumentumokat csatolnia szükséges.

Az ajánlatkérő álláspontja szerint a kérése nem volt túlzó, nem tartalmazott teljesíthetetlen feltételt.

Amennyiben az ajánlattevő az ajánlatkérő által az indokolásadásra vagy kiegészítő indokolásadásra vonatkozó felhívásban kért adatokat nem adja meg, és a kért dokumentumokat nem csatolja be, úgy nem bizonyítja, hogy a megjelölt ajánlati ár és az azt alkotó ajánlati elemek megalapozottak. Az ajánlatkérő a be nem nyújtott dokumentumok miatt vagy a meg nem adott adatok miatt nem tud teljeskörűen meggyőződni az ajánlati ár megalapozottságáról.

A Döntőbizottság határozatában kifejti, hogy az ajánlattevő felelősége az, hogy az ajánlatkérő indokoláskérésének eleget tegyen, és minden, az ajánlati ára megalapozottságának alátámasztásához szükséges tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsásson.

Megjegyezte az ajánlatkérő, hogy a kérelmező 2023. október 11. napi hiánypótlási felhívásban foglaltaknak megfelelően becsatolta a kapacitást rendelkezésre bocsátó szervezetekkel kötött előszerződéseket, amelyek az ellenszolgáltatás összegét nem tartalmazták, hanem azt rögzítették, hogy az ellenszolgáltatás összegét a tárgyi előszerződés alapján megkötendő szerződésben rögzítik.

26. Rögzítette az ajánlatkérő, hogy a Kbt. 72. § (3) bekezdésnek megfelelően eljárva kiegészítő indokolásadásra szólította fel a kérelmezőt annak érdekében, hogy valóban objektív módon (pl. árajánlat) igazolja azt, hogy ténylegesen számolt a teljesítés során felmerülő műszaki vezetői költségekkel. Az árindokolásában ugyanis nem szerepeltette egyértelműen és kétséget kizáróan ezen költségeket, „munkavállalóként” nevesítette a felmerülő költségelemeket, amely ellentmondás feloldására az ajánlatkérő lehetőséget biztosított.

A kérelmező kiegészítő indokolásából megállapítható, hogy S.A.B. szakember és P.Zs. szakember így ennek megfelelően kapacitást rendelkezésre bocsátó szervezetként kerül bevonásra. A benyújtott árindokolás, illetve kiegészítő árindokolás azonban nem tartalmaz a két szakember által a megadott feladat ellátására vonatkozó árajánlatot. A kérelmező P.N. szakember költségeit munkavállalói költségként tüntette fel, míg művezető soron rögzítette

S.A.B. szakember költségeit és szintén munkavállalói költségként számolta el. A kérelmező továbbra is csak azt hangsúlyozta, hogy jogszabályi szintű szabályozás nem terjed ki arra, hogy hol vannak a megbízási jogviszony és a munkaviszony határai, amely kijelentés az ajánlatkérő álláspontja szerint nem felel meg a hatályos polgárjogi és adójogi jogszabályi előírásoknak.

Az ajánlatkérő 2023. október 11. napján a Kbt. 71. §-ban foglalt előírásoknak megfelelően és a fennálló ellentmondások tisztázása érdekében hiánypótlást rendelt el. A kérelmező a hiánypótlás során benyújtotta a dokumentumokat és feloldotta az ellentmondást, miszerint P.N. szakember a P.P. Kft. kapacitást rendelkezésre bocsátó szervezet munkavállalójaként kerül bevonásra, míg S.A. szakember a S.A. E.V. kapacitást rendelkezésre bocsátó szervezet munkavállalójaként kerül bevonásra. A benyújtott dokumentumokból és EKR űrlapon tett nyilatkozatokból egyértelműen megállapítható, hogy a megnevezett szakemberek más gazdasági társaság munkavállalói és ezzel kapcsolatban az árindokolás során a kérelmező az ajánlatkérő kérése ellenére nem csatolta be a feladatuk ellátására vonatkozó kapacitást nyújtó szervezet által kiállított alátámasztó árajánlatot. A kétszeres hiánypótlás tilalmának elve alapján az ajánlatkérőnek nincs lehetősége újabb további árindokolásban ismételtén kérni a kapacitást nyújtó szervezetek által kiadott alátámasztó, objektív árajánlatot, mely nem került benyújtásra a kérelmező által.

A kérelmező indokolása így nem megfelelő, nem felel meg a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Sztv.) 15. § (3) és (7) bekezdése szerint: „A könyvvitelben rögzített és a beszámolóban szereplő tételeknek a valóságban is megtalálhatóknak, bizonyíthatóknak, kívülállók által is megállapíthatóknak kell lenniük. Értékelésük meg kell, hogy feleljen az e törvényben előírt értékelési elveknek és az azokhoz kapcsolódó értékelési eljárásoknak (a valódiság elve).

27. A hatályos munka- és polgárjogi szabályok alapján egyértelműen megállapítható, hogy egy szakember alkalmazotti munkaviszonyban, vagy alvállalkozói jogviszonyban kerül-e foglalkoztatásra. A két különböző jogviszony a kérelmező számára eltérő költségekkel jár. Árindokolásának egyértelműen tartalmaznia kell, hogy milyen jogviszonnyal és milyen költségekkel számolt a szakemberek vonatkozásában.

A számviteli törvény szabályai alapján megállapítható, hogy a beszámolóban szereplő tételeket meghatározott főkönyvi számon tartják számon.

A kérelmező árindokolásában személyi jellegű ráfordításként (munkabér és járulék költséggel) számolt a felmerülő szakemberek díjával, amelyek az 54. és 55. számlaosztályon kerülnek elszámolásra a mérlegben. A becsatolt iratok alapján azonban megállapítható, hogy a megnevezett kapacitást nyújtó szervezetek költségei nem minősülnek személyi jellegű ráfordításnak, nyilvántartásuk az 529. főkönyvi számon (Egyéb igénybe vett szolgáltatás költségei) történik, a mérleg és eredmény kimutatásban pedig egyéb szolgáltatás soron lesz nyilvántartva.

Megállapítható, hogy a két költség nem azonos és a mérlegben a számviteli törvények szabálya szerint nem azonos soron kerül elszámolásra, nem azonos költség kategóriát képviselnek. A munkabér és járulék egy személyi jellegű ráfordítás, a megbízási díj egyéb szolgáltatási soron jelenik meg és anyag jellegű ráfordítás.

A keresztfinanszírozás tilalmára tekintettel az adott költségeket a felmerülésük helye szerint, felmerülés tárgya szerinti költségelemben szükséges kalkulálni. Az indokolás meg nem felelősége nem csak akkor állapítható meg, ha a megajánlott ár aránytalanul alacsony, hanem akkor is, ha az indokolás az adatok változtatása miatt nem megfelelő (103.K.700.175/2019.).

A Döntőbizottság a Kbt. 72. §-a szerinti indokolás objektivitásával összefüggésben irányadónak tekinti a Fővárosi Törvényszék 103.K.700.536/2019/13. számú ítéletében tett megállapítást. Eszerint „A Kbt. rendelkezései kogenciájából adódóan, ha az aránytalanul

alacsony árra vonatkozó jogi szabályozás alapján az objektív alapú indokolás követelménye akár egyetlen közölt adat alapján nem teljesül, az indokolás nem megfelelő, az ajánlat ez okból való érvénytelenségének megállapítása jogszerű.

A Fővárosi Törvényszék maga is arra jutott a 103.K.700.175/2019/10. számú ítéletében, hogy „az indokolás meg nem felelősége nem csak akkor állapítható meg, ha a megajánlott ár aránytalanul alacsony, hanem akkor is, ha az indokolás az adatok változtatása miatt nem megfelelő.”

28. A fentiekből következően az ajánlattevőknek az indokolásaikban minden költséget ott kell kalkulálniuk, feltüntetniük, ahol az ténylegesen felmerül, ellenkező esetben a keresztfinanszírozás tervezésével az indokolás nem minősülhet objektív alapúnak. A bírósági és döntőbizottsági joggyakorlat miatt ilyen esetben az indokolás azért nem objektív, illetve nem alkalmas az ajánlati ár alátámasztására, mert az ajánlatkérő nem jut el annak megítéléséhez, hogy a szerződés az adott ajánlati áron ténylegesen teljesíthető-e.

Az ajánlatkérő ezért nem ért egyet a kérelmező álláspontjával, miszerint az ajánlatkérő jogszabályellenesen nyilvánította érvénytelenné a kérelmező ajánlatát. Az ajánlatkérő álláspontja szerint a kérelmező ajánlata a Kbt. 73. 0§ (2) bekezdés alapján érvénytelen a közbeszerzési eljárás vonatkozásában tekintettel arra, hogy aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz és a kérelmező a fent levezetettek ellenére sem csatolt be alátámasztó, objektív adatokat tartalmazó dokumentumokat a kért és a teljesítés során felmerülő költségek vonatkozásában.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

29. A tárgyi közbeszerzési eljárás megkezdésének időpontja 2023. július 17. napja, ezért a kérelemben foglaltakra a Kbt. ezen időpontban hatályban volt anyagi jogi rendelkezései az irányadók.

30. A kérelem alapján a Döntőbizottságnak abban kellett állást foglalnia, hogy az ajánlatkérő jogszerűen nyilvánította-e érvénytelenné a kérelmező ajánlatát, az érvénytelenné nyilvánító ajánlatkérői döntésben foglalt indokok helytállóak-e.

31. A Kbt. e körben releváns rendelkezései a következők:

Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdései szerint:

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71–72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni.

Kbt. 71. § (1), (3), (6) és (7) bekezdései szerint:

(1) Az ajánlatkérő köteles az összes ajánlattevő és részvételre jelentkező számára azonos feltételekkel biztosítani a hiánypótlás lehetőségét, valamint az ajánlatban vagy részvételi

jelentkezésben található, nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, igazolás tartalmának tisztázása érdekében az ajánlattevőtől vagy részvételre jelentkezőtől felvilágosítást kérni.

(3) A hiányok pótlása csak arra irányulhat, hogy az ajánlat vagy részvételi jelentkezés megfeleljen a közbeszerzési dokumentumok vagy a jogszabályok előírásainak.

(6) Az ajánlatkérő köteles újabb hiánypótlást elrendelni, ha a korábbi hiánypótlási felhívás(ok)ban nem szereplő hiányt észlelt. ... A korábban megjelölt hiány a későbbi hiánypótlás során már nem pótolható.

(7) Az ajánlatkérő kizárólag az (1)–(2) bekezdésben foglaltak szerint és csak olyan felvilágosítást kérhet, amely az ajánlatok vagy részvételi jelentkezések elbírálása érdekében szükséges.

Kbt. 72. § (1) - (4) bekezdései szerint:

(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

(2) Az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen

a) a gyártási folyamat, az építési beruházás vagy a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára,

b) a választott műszaki megoldásra,

c) a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire,

d) az ajánlattevő által ajánlott áru, építési beruházás vagy szolgáltatás eredetiségére,

e) a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek való megfelelésre, vagy

f) az ajánlattevőnek állami támogatások megszerzésére való lehetőségére vonatkozik.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

(4) Nem megfelelő az indokolás különösen, ha megállapítható, hogy az ajánlat azért tartalmaz aránytalanul alacsony árat vagy költséget, mert nem felel meg a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek. Az ajánlatkérő az ajánlat megalapozottságának vizsgálata során ennek megítéléséhez az adott ágazatban kötelezően alkalmazandó irányadó munkabékekről is tájékoztatást kérhet az ajánlattevőtől.

Kbt. 73. § (2) bekezdés szerint:

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].

32. Az ajánlatkérőnek a feladata a közbeszerzési eljárásban benyújtott ajánlatok bírálata. A bírálat magában foglalja az ajánlatok teljes körű átvizsgálását. Ezen bírálati folyamat során az ajánlatkérő szükség szerint különböző bírálati cselekményeket tehet, illetve kell megtennie az adott közbeszerzési eljárás jellemzőit és az ajánlatokat figyelembe véve, ilyenek – egyebek mellett – a hiánypótlás, felvilágosításkérés, aránytalanul alacsony ár vagy vállalás esetén a

vállalás megalapozottságáról, teljesíthetőségéről való meggyőződés, ennek körében indokolást kér, illetve kiegészítő indokolást kérhet az ajánlatkérő. Ezen jogintézmények alkalmazási szabályait a Kbt. rögzíti. A bírálati folyamat végén, annak eredményeképpen jut el az ajánlatkérő annak megállapításához, hogy egy ajánlat érvényes, vagy valamely Kbt.-ben foglalt okból érvénytelen.

33. A Kbt. 72. § (1) bekezdése rögzíti, hogy az ajánlatkérő indokolást köteles kérni az ajánlattevőtől, amennyiben megállapítja, hogy az ajánlati ár aránytalanul alacsony összeget tartalmaz és az alapján köteles meggyőződni az ajánlati ár megalapozottságáról. Ezen esetben a Kbt. 72. § (2) bekezdése szerint az ajánlatkérő objektív alapú indokolást fogadhat el az ajánlattevőtől az ajánlati ára megalapozására. Az indokolás megalapozottsága érdekében az ajánlatkérőnek kötelessége az indokoláskérésben konkrétan megadni azokat az általa lényegesnek tartott ajánlati elemeket, amelyekre vonatkozóan kéri az adatok és az indokolás benyújtását. Az ajánlattevő kötelessége pedig az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani annak érdekében, hogy az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlattevőnek úgy kell megtennie indokolását, hogy nem hagy kétséget az ajánlatkérőben afelől, hogy az ajánlati ára megalapozott, a szerződés a megajánlott áron ténylegesen teljesíthető lesz. Az indokolás objektivitásának megteremtése az ajánlattevő feladata, mivel a közbeszerzési eljárás megnyerésének célja tükrében az ő érdekkörébe tartozik, hogy olyan tényszerű adatokat, dokumentumokat bocsásson az ajánlatkérő rendelkezésére, amely alapján az ajánlatkérő meggyőződhet a vállalt ellenszolgáltatás melletti valós teljesíthetőségről.

34. Tárgybani ügyben az ajánlatkérő aránytalanul alacsonynak minősítette a kérelmező ajánlati árát, ezért indokolást kért a kérelmezőtől, majd két ízben kiegészítő indokolást is kért. A kérelmező által benyújtott indokolások alapján az ajánlatkérő érvénytelenné nyilvánította a kérelmező ajánlatát.

35. A Döntőbizottság megvizsgálta a kérelmező által benyújtott indokolásokat, hiánypótlást és megállapította, hogy az ajánlatkérő helyesen hivatkozott arra, hogy ellentmondás van az ajánlatban a kérelmező által az alkalmasságnak való megfelelés körében bemutatott és a teljesítésbe bevinni kívánt két szakember kapcsán megjelölt adatok és az indokolásban megjelölt adatok között.

A kérelmező az ajánlatában, majd a kiegészítő indokolásaiban rögzítette, hogy S.A.B. és P.N. szakemberek nem a saját munkavállalói, hanem megbízási jogviszonnyal alkalmazza majd őket, így alvállalkozónak minősülnek. Ezzel szemben az indokolásban, kiegészítő indokolásokban ezen két szakembert munkaviszonnyal alkalmazott munkavállalóként tüntette fel, mivel ezen szakemberek költségei kapcsán is munkabért és bérjárulékot mutatott be. Az indokolásokban így nem tényszerű adatokat tüntetett fel a kérelmező, ezáltal az indokolások nem objektívek, az abban feltüntetettek nem támasztják alá az ajánlati ár megalapozottságát. Az indokolás akkor objektív, ha a kérelmező tényszerűen mutatja be a teljesítéshez szükséges költségeket és ahhoz kapcsolódó, azok alátámasztásául előadott adatokat, körülményeket. Így nem elegendő az aránytalanul alacsony ajánlati ár indokolásában, hogy a bemutatott adatok csupán összecszerúségében indokolják az ajánlati árát, hanem a feltüntetett ajánlati elemek tartalma, azok megnevezése, a körben előadott egyéb adatoknak, körülményeknek is ugyanúgy tényszerűnek kell lenni, különben nem támasztja alá, nem indokolja a feltüntetett egyes költségeket. A kérelmezőt terheli a szerződés teljesítése kapcsán felmerülő, megfelelő költségekkel való kalkulálás, és ennek helyes bemutatása is a kérelmező feladata.

Az ajánlatkérő helytállóan rögzítette az érvénytelenségről szóló döntés indokolásában, hogy két különböző jogviszony az, ha egy szakember alkalmazotti munkaviszonyban vagy

alvállalkozói jogviszonyban kerül alkalmazásra, mely eltérő költségeket, költségelemeket jelöl. Az indokolásban ezen tényeknek, adatoknak is vissza kell köszönnie, a bemutatott költségek akkor objektívek, alátámasztottak, ha az ahhoz kapcsolódó költségelemek, tételek megnevezése is helytálló, tényszerű. Az ajánlatban, indokolásokban szereplő adatoknak összhangban kell lennie, egységet kell képeznie, ellenkező esetben azok nem megalapozottak.

36. Az ajánlatkérő kiegészítő indokoláskéréseiben egyértelműen megjelölte, hogy mely tekintetben kétséges az indokolás és mire vonatkozóan kér további adatokat, indokolást. Rögzítette, hogy az aránytalanul alacsony árra vonatkozó indokolásnak összhangban kell állnia az ajánlat további releváns tartalmi elemeivel, különös tekintettel a Kbt. 66. § (6) és (7) bekezdés szerinti nyilatkozatra. Rögzítette, hogy az indokolás valójában nem tartalmaz a két szakember vonatkozásában árajánlatot, mivel a kérelmező által megjelölt két szakember alvállalkozó, míg az indokolás kizárólag munkavállalókat jelöl, azon jogviszonyhoz kapcsolódó költségelemekkel, költségtételekkel. Alvállalkozói költségeket, valamint az azt alkotó költségelemeket, az alvállalkozói jogviszonyból eredő járulékokat nem jelölt meg a kérelmező indokolásában.

A Döntőbizottság álláspontja szerint az ajánlatkérő helyesen mutatott rá ezek hiányára, ebből fakadóan a tényszerű adatok és az objektivitás hiányára. A Döntőbizottság szerint nem fogadható el a kérelmező azon indoka, hogy nem a megbízási jogviszony esetén alkalmazható alacsonyabb járulékokkal számolt, hanem magasabb költségekkel, illetve hogy határozott idejű megbízási jogviszony keretében foglalkoztatott szakemberek esetén határozott idejű munkaviszonyra irányadó adókkal és magasabb járulékokkal számolt.

A két különböző jogviszony esetében különböző költségösszetevők, adók, járulékok jelentkeznek, melyek a kérelmező által benyújtott indokolásokban nem mutatkoztak meg, hanem az indokolásokból az volt megállapítható, hogy annak ellenére, hogy alvállalkozóként, megbízási jogviszonnyal alkalmazza a két szakembert, a felmerülő költségek körében erre vonatkozó, azt alkotó költségelemeket nem jelöl meg, hanem kizárólag munkavállalói költségelemekkel számol. Ezen tartalmú indokolás esetén nem érvényesül a Számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 15. § (3) bekezdése szerinti valódiság elve, nem azon költségelemeket, költségeket mutatta be a kérelmező, melyek ténylegesen felmerülnek. Az indokolásban megjelöltek ezért nem teszik alátámasztottá az ajánlati árat, nem indokolják megfelelően az ajánlati árat. Az egyes szakemberek esetében számolt költségeknél nem elegendő önmagában az, hogy összegszerűségében a megfelelő költséggel számoljon az ajánlattevő, hanem az azt alkotó költségelemek tartalma, helyes megjelölése is fontos ahhoz, hogy az indokolás alátámasztott, tényszerű, megfelelő és objektív legyen.

37. A nem objektív alapú indokolást az ajánlatkérő nem fogadhatja el, mert a közölt adatok, információk nem indokolják megfelelően az ajánlati ár megalapozottságát, ezáltal hogy a szerződés az adott áron teljesíthető, ezért az ajánlatkérőnek a Kbt. 72. § (3) bekezdés alapján érvénytelené kell nyilvánítania az ajánlatot.

Az ajánlatkérő a fentiek alapján a Kbt.-nek megfelelően állapította meg, hogy a kérelmező ajánlata érvénytelen a Kbt. 73. § (2) bekezdés alapján.

38. A Döntőbizottság ezért a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva a fenti indokok alapján az alaptalan jogorvoslati kérelmet a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontja alapján elutasította.

39. A Döntőbizottság a Kbt. 151. § (9) bekezdés utolsó mondata értelmében rendelkezett arról, hogy a jogorvoslati kérelem elutasítására tekintettel a kérelmező által megfizetett igazgatási szolgáltatási díj a kérelmező terhén marad.

40. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(6) bekezdésein alapul.

41. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2024. január 12.

Hubáné Dr. Szabó Ágnes sk.
közbeszerzési biztos

Gulyás Richárd sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Virágh Norbert sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Dr. Papp-Zakor Gábor ügyvéd (kizárólag elektronikus úton)
2. Dr. Demeter István ügyvéd (kizárólag elektronikus úton)
3. Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium (kizárólag elektronikus úton)